

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félére 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr., egy hétra 1 frt.
Még jelenik minden nap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.
Kiadó tulajdonos:
Rutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1584. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, B18. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legelőrekeretben árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Komáromi utóhangok.

Debreczen, szept. 9.

Társadalmi életünk egyik kitünőségétől, ki a római katolikus vallás híve, veszszük a következő sorokat:

Bizonyos fekete vérű urak nem nyugszanak. Mindennapos dologgá kezd válni, hogy a templomi szószékét a politikai küzdelmek szennyesével nem átallják befertőztetni a szereplési viszketegben szenvedő lelkészek s úgy látszik, hogy azt a népszerűséget, melyet eddig csak az utczán lehetett felszedni, most az istenházának szentélyében keresik ezek a jó urak.

Nem nagy sérelmet szenvedünk azal, hogy a Tisza Kálmánnak rendezett ünnepi hangok közé egy katolikus papnak izgága hangjai keveredtek, hogy a komáromi plébános megtiltotta híveinek azt, hogy ezek az eretnekek ünnepén részt vegyenek. De mégis csak megbotránkozott, hogy egyes papocskák, kik — talán épen a bőséges kényelem miatt — nem férnek meg a bőrkben, a felekezetek közötti viszályok már-már elhamvadt tüzét minden áron és minden alkalommal szítani mintegy kötelességüknek tartják.

Az a komáromi plébános, a ki már nem egy elkeresztelési visszaélés miatt volt megbüntetve, arra érzi magát följosítottnak, hogy a szószékből hintheti hívei közé a szeretet tüze helyett a torzsalkodások szikráját és nem restelli egy jubileumi ünnepség alkalmát is fölhasználni azért, hogy

kétes értékű dicsőséget szerezzen nevének, vele egy nézetlen levő paptársai között.

A felekezeti békét fontartani, azt hozzáférhetlenné tenni czélja a katolikus főpapságnak a hercegprimás nyilatkozatai szerint. Honnan merit hát bátorságot egy tétlenségében elhízott plébános, hogy a legfelsőbb egyházi személy határozott kijelentései ellenére akcióba lépjen és híveit olyan botor cselekedetre igyekezzék ép a templomi szószékről rábírní, a mi a már eddig is égetővé vált felekezeti békellenség üszkét tüzesíteni a legnagyobb mértékben alkalmas.

Valláspolitikai kérdésekben ép az egyházi személyeknek nagyon is fegyelmezetten kell viselkedniök. Nekik kellene azt tudni, hogy az emberek lelkében milyen erővel ég a hit zsarátnoka. Ők kísérhetnék figyelemmel a vallási kérdések történetének veszedelmes láncozatát s tudhatnák, hogy ezeket a kérdéseket bolygatni csak óvatos kézzel lehet s amíg nem elkerülhetlenül szükséges, semmiesetre sem szabad.

A ki karddal öl, az kard által fog meghalni, s ha csak a Tisza Kálmán ünnepségét akarta a komáromi plébános meggondolatlan tettével zavarni, nagy könnyelműség volt tőle, ezért olyan kérdéseket bolygatni, melyhez nyulnia nem lett volna szabad. De ha ezeket a kérdéseket szándékosan akarta fölszínre terelni, nem követett el nagyobb bünt a protestáns egyház ellen, mint a milyen nagyot

vétett saját egyházának érdekeivel szemben.

Nagy tévedésben van a komáromi plébános, ha azt hiszi, hogy híveinek lelkét saját tetszése, saját nézete avagy csak saját meggyőződése szerint is vezetni szabadságában állna. Nagyon téved, ha azt gondolja, hogy ily kérdésekben minden lelkész alkothat magának politikai véleményyt, vagy követhet politikai iránynt; valláspolitikai dolgokban csak azt az iránynt kell és szabad az alsó papságnak követni, melyet részére az irányadó személyek kijelölnek.

A hercegprimás engesztelő hangja sehogysem egyeztethető össze egyes plébánosok viseletével. Végre is nem verne az nagy port föl, a mit a komáromi lelkész taposott, ha épen a protestáns egyháznak ünnepsége nyomába nem esnék lépése. De nem is lehet rossz néven venni a protestáns egyháznak jeles vezéreitől, ha ujjal mutatnak rá arrk a tapintatlanságra, melylyel őket arczul ütni kívánja a katolikus egyház nevében egy apró exisztencia.

Valószínűleg sem a komáromi lelkésznek, sem társainak nem fog sikerülni vakká tenni azokat, kik tisztán látnak és a várva ohajtott felekezeti békességnek utján ez sem fog elháríthatlan akadályt képezni. De igazán nem lehet csodálni a vallási kérdésekkel szemben tanusított általános idegességet akkor, midőn majdnem minden egyes parochián önálló hatalmasságoknak képzelik magukat azok, akik e kérdések eldöntésénél tisztán csak eszközök lehetnek. Sz.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A levágott fül.

Irta: ifj. Harsányi Sándor.

Az elbeszélés szintere a törvénytörési hivatalos iroda. Önök bizonyára jól tudják, hogy e teremben mit szoktak tartani. Ide helyezik el ideiglenesen p. o. a lopott tárgyakat, bűnjeleket, s minden a bűnrészességre való s bizonyító dolgokat, miknek a rendőrség valami módon birtokába jut.

A múlt év ápril havában egy fiatal kath. papnövendék, pápaszemmel szemén, látható érdeklődéssel nézegette a közszemlére kirakott bűnjeleket.

Legnagyobb számban volt képviselve a bűnjelek közt a betörő és ölszerszámok különböző faja, azonban értékes holmikát, mint aranyóra, ezüstszelence stb. is lehetett ott látni.

Hirtelen egy bársonytok ragadta meg figyelmét, melybe két különös alakú, barna kerek s kiaszottnak látszó tárgy volt helyezve, a mely rendkívül hasonlított — kautsuk- vagy gummitárgyhoz.

— Ugyan kérem — fordult kíváncsian a mellé álló törvénytörési szolgálhoz — nem sziveskedne nekem megmondani, hogy mi ez a furcsa tárgy e bársonytokban?

— Hogyan — válaszolt a szolga — ön nem ismeri fel uram s nem látja, hogy ez itt két emberi fül?

— Micsoda? Két emberi fül? S hogyan került ez ide?

— Nos igen, két emberi fül.

— S talán levágtattak?

— Természetesen.

— Mivel? Karddal, késsel, borotvával vagy bicskával?

A szolga be sem várva, hogy a kíváncsi papnövendék kérdését befejezze, egy másik börtökből elővont egy hosszú papírvágó ollót, melyenket az irodákban szokás tartani.

— Ime uram az eszköz, melylyel a fül le lett vágva tulajdonosa fejéről. A processus tragikomikus, ha óhajtja elmondom. — Nem lesz hosszú.

— Ah — szöit a fiatal papnövendék — tragikomikus eset?! Talán még nő is fordul elő benne. — Beszéljen kérem, szivesen fogom hallgatni.

— Kérem, röviden elmondom hát e két fül levágatásának történetét.

— Az kár s igazán sajnálom, ha hamar vége lesz.

— Tehát figyeljen uram. Rövid ideje, alig egy hónapja furcsa eset játszódott itt le a közelfekvő szomszéd taluk egyikében T . . . ben. Itt lakott egy elegáns villában H . . . gróf szép fiatal nejével együtt.

A gróf, mint mágnás s főispán, sokoldalulag el volt foglalva, úgy, hogy nejjére kellett nélni kevesebb gondot fordíthatott. Urasága talán már ki is találta, hogy hogy a mese kezdete, hogy szövődött. Fiatal, bájos, kedves nő — magára hagyatva, úgy szólván férj nélkül . . . szóval no . . . ismétlődött itt is Othello meséje!

— Ösmeri ön Othello meséjét? Nos az analógiát elmondom önnek, mely e fiatal párral történt s melynek meséje nagyon hasonlít az Othelloéhoz.

Említett téli hónap egyik napján, este fáradtan s a hidegtől csaknem megdermedve érkezett haza H . . . gróf ur. Csengetés nélkül lépett villájába, nem akarva zavarni a háziakat, majd kopogtatás nélkül neje szobájába, meg akarva őt lepni. — S kitalálja uram, mit látott ott?

— Azt épen nem találok ki — válaszolt a feszült figyelemmel hallgató papnövendék, hanem gondolom, hogy a dráma kulcsa itt lesz. Mondja kérem gyorsan, mit látott ott a férj?

— Egy fiatal, de igen fiatal kedves embert, ki úgy látszott, mintha a grófné kezét fogta és szoritotta volna.

— Kezd a mese érdekessé lenni.

— Kérem figyeljen tovább.

— Képzelteti, mint meg volt lepette a férj a látottak felett. Semmi kétsége sem lévén többé felőle, hogy nejjének kedvesével áll szemben, dühében magánkívül rontott a szegény ifju emberre

— **Miért nem ment a király Galicziába?** A párisi „Figaro“ nem elégszik meg azzal, hogy a király a kolera miatt nem ment el Galicziába s azt állítja, hogy voltak ott politikai okok is. Kálnoky gróf úgy értesült, hogy a lengyelek a király útját oroszellenes tüntetésekre akarják fölhasználni. Tekintettel az esetleges következményekre, miket e tüntetések előidéztek volna, az utazás abba maradt, és pedig gróf Taaffe ellenléte véleménye dacára, ki a lengyel küldötteknek megígérte az uralkodó látogatását.

— **A komáromi ünnepek.** Komáromban az év. ref. kollégium épületében tegnap leplezték le ünnepélyesen Tisza Kálmánnak a tanácskozó terem részére festett arczképét. Az arczképet Thury Gyula festette. Az egyházkerületi közgyűlésen Papp Gábor püspök a következő indítványt terjesztette elő:

„Utasítsa a közgyűlés a lelkészeket a ve-gyes házasságból született azon gyermekeknek evidenciájában tartására, kik de lege egyházunk kötelékébe tartoznak, habár de facto elkeresztelés és anyakönyvelés által a római egyház papjai el is akarják hódítani. Ezt azon okból világlatban kell tartani, hogy életkoruk hatodik évének betöltése után — he kell, a politikai hatóság segélyének igénybevételével is — szorítani lehessen a szülőket s esetleg a gyámokat arra, hogy iskoláinkba küldjék őket hitelveinkben leendő oktatás végett. A vallás és erkölcs a népiskolákban kötelezett tantárgy, országos törvény tette azt kötelezővé s bárhol lett is a gyermek megkeresztelve, de a vallás-erköcsi tantárgyból csak azon felekezeti hitoktatójától nyerhet jogérvényes bizonylatot, a mely felekezethez országos törvény rendelkezése szerint tartozik.“ A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta és annak mielőbb történendő foganatosítását elrendelte.

— **A pánszlávok és az orosz külügyminiszterium.** Giers orosz külügyminiszter tudvalevőleg minden évben külföldre szokott utazni s ott hat-nyolcz hetet tölteni a nélkül, hogy távolléte idejére valami rendkívüli intézkedés történt volna. Míg oda járt, csak a napi teendőket végezte a külügyi hivatal s minden fontosabb munka szünetelt. Az idén történt először, hogy Sándor császár Giers távolléte idejére formászerűen megbizta Siskin államtitkár a külügyi hivatal vezetésével. Hogy e szokatlan intézkedés nagy feltűnést keltett s sokféle kombinációra adott

s lekapva a falon függő papírvágó ollóját, habozás nélkül levágta az ismeretlen ifju két fülét.

— Nagy ég! A két fülét? . . .

— Igen, igen, ezt a két fülét, a mit ön itt lát e hársnytokban. Meglehetősen épeknek látszanak még most is 3 hó után, mert a törvényszék gondoskodik arról, hogy a romolható bűnjelek lehetőleg conserváltassanak.

— Hát a fiatal grófné?

— Azonnal megtudja uram a továbbiakat is, csak kérem ne szakítson meg elbeszélésem-ben. A fiatal grófné a meglepetés első pillanában szóhoz alig juthatott, majd hirtelen felfogva férje tévedését, magyarázni akarta neki a dolgot.

— Férjem, tévedsz. Ne bánts ez embert. Nem az ő, a minék te gondold! Férjem, már levágtam az egyik fülét, kiméld kérlek legalább a másikat, engedd hadd magyarázzam meg a dolgot; esküszöm hogy

Azonban már késő volt. Tudja uram, valaminth nehéz megállítani lejtőn lefutó szekeret, azonképen nehéz parancsolni az udvarló szagot érző férj haragjának.

Hiába volt a nő minden kérése s a fiatal ember tiltakozása, mire felvilágosíthaták volna a férjt a dolog aljasáról, a dühös gróf már a másik fülét is leszelte.

— De kérem, mi hát a dolog valódi magyarázata — kérde a papnövendék.

— Azt is elmondom önnek — válaszolt a szolgálta. A szóban forgó fiatal ember a szomszéd grófi család inasa volt, ki a legmélyebb alázattal hajolt vele meg a fiatal grófné előtt, mely cselekedete aztán a dühötől vak férj által szerelmi vallomásnak vétetett. Különös játéka a sorsnak, hogy éppen akkor térdelt az inas a grófné előtt, midőn a férj belépett. A többit aztán már tudja uraságod.

alkalmat, az természetes. Már említettük, hogy általános Siskint tekintik Giers hivatali utódának s minthogy Giers ujabban megint súlyos beteg, a külügyi tárca vezetésében valószínűleg még az ősszel be fog állani a rég tervezett váltóztatás. — De még ha ez nem történnék, Siskin ur már ma is elég befolyásos állásban van arra hogy egyénisége iránt felbredjen az érdeklődés. Multját tekintve Oroszország külügyeinek mostani vezetője határozottan a pánszláv párt híve. Régebben Siskin stockholmi követ volt s a mult évben nevezetett ki Giers segédjévé, vagyis államtitkárrá, míg az eddigi államtitkár Vlagalli római nagykövet lett. Mikor Siskin ur mostani állását elfoglalta, a külföldi lapok úgy fogták fel a kinevezést, hogy ezzel a pánszláv párt ujabban hódított az orosz külügyminiszteriumban. Most, hogy Siskin a külügyi hivatal hangszülője lett, a külföldi sajtó utoljára hangsúlyozza, hogy az orosz külpolitikában a pánszláv irány immár meg inkább ki fog domborodni, mint eddig.

A rovarok a mezőgazdaságban.

Debreczen, szept. 9

(H. F.) A rovaroknak a mezőgazdasági szerepéből következtethetünk azon károokra, melyeket azok okoznak.

Adatok hiányában ugyan nem fejezhetem ki, hogy az egyes rovarfajok országszerte és évente mekkora pusztítást visznek véghez, erre azonban következtethetünk a gazdák folytonos panaszaiból és az egyes gazdasági lapok közleményeiből.

A rovarok valóban a gazdák legelkeseredettebb ellenségei, ellenük a gazda alig tehet valamit, vagy ha tehát is, fáradozását ritkán kíséri siker. Gazdáink fellépése a rovarok ellen legfeljebb a gyéritésre szorítkozik.

Sokszor a gazda csupán a rovarok kártékony-sága miatt kénytelen elállani eredeti tervzetétől. A gazda megállapítja a vetőrendszert, mely szerint gazdálkodni fog és az első évben kénytelen megváltoztatni azt, habár tudja, hogy reá nézve igen előnyös volna, kifizetné magát. Így pld. talaja és egyéb viszonyok a repce termelésre igen alkalmasnak mutatkoznak, a repcezet beveszi a vetőforgóba, már előre is ringítja magát a nagy reményben és el is veteméneze. A mag szépen ki is kel, már örvend a sikernek,

— No ez gyalázat!

— Csak hogy itt ám nincs még vége a történetnek. Mint hiheti, az inas nem hagyta abba a dolgot, hanem minthogy a gróf ur nem tudta neki fülét visszaragasztani helyőkre, kárpótlást követelt tőle, és pedig 1000 frtot egyik-egyik füléért. A gróf vonakodván ez összeget megadni, az ügy a bűnjelekkel egyetemben ide került a törvényszék elé.

— Hogyan, ezer forintot egy-egy fülért? Ah, ez mégis sok! Két fülért 2000 frt, hisz ez egész vagyon!

— Ön talán uram odaadná 2 fülét ezért az árért?

— Bizonyára nem! — szolt a papnövendék, de itt nem is arról van szó, hanem egy már megtörtént tény kárpótlásáról. Hanem folytassa kérem, mi lett aztán a dologból.

— Nos, hát a levél, mit az inas hozott a szomszéd grófnétől, felbontatott, s tartalma ez volt:

„Kedves grófné!

Azon reményben, hogy kellemes meglepetést fogok önnek szerezni e levelemmel, leirom a receptet, melyet éppen most kaptam egy kiváló orvostól, a bőr szépitésére s tisztán tartására vonatkozólag:

Ha azt akarod, hogy arczbőröd puha és szép legyen, mosd meg lefekvés és felkelés előtt közvetlenül márcziusi hóval.*

Hát e miatt lett egy szegény ember megfosztva két fülétől?

— Mint mondtam uram!

A történet bevégezve. A szolgálta köszönt s eltávozott, elválva a gondolatokba mélyedő papnövendéktől, ki még sokáig forgatta elméjében a furcsa történetet.

azonban egyszer csak azt veszi észre, hogy vetése nem megy semmire, a fiatal növények levelei mind ki vannak lyuggatva, sőt egészen letarolva, kénytelen felszántani és újra veteménezezni, mert a repcebolha stb. tönkretette összes vetését s ezzel együtt minden vermes reményét. Ha ismételt vetéssel ér is el valami de ez már az üzemet jóval költségesebbé tette, azt megnehezíti, termése ilyen körülmények közt bizonytalanra válik; végre is kénytelen lemondani a repcezetemérsől. E szerint tehát a rovarok megdrágítják az üzemet még azért is, mert ellenük mindendenféle irtószerről kell gondoskodni, mely mindekor nem, de legtöbb esetben nem is fizeti ki magát.

Mennyire szaporodnának azon óriási károk melyeket a rovarok évente előidéznek, ha a gazdának nem volnának az állatok közt hasznos barátai is, melyek évente milliókra menő kártékony rovar pusztítanak el. Ilyen hasznos barátai a gazdának a fentebb említett rovarok kivül még az emlősök közül: a denevér, vakondok, cziczikány, sündisznó és egy-egy ragadozó is. A madarak közül csak kevés van, mely kárt tesz, az ezek által okozott kár elenyésző azon haszonhoz melyet az éneklő madarak, baglyok, ölyvek stb. idéznek elő a kártékony rovarok pusztítása által. Tehát nem lehet eléggé ajánlani a gazdának, hogy az éneklő madarakat tőlük telhető módon kíméljék és kövessenek el mindent ezek pusztításának megakadályozására.

Ha a gazdák a fentebb mondottakat megtenék, ugy a madarakban hasznos szövetségeseikre akadnának, melyekkel mintegy vállvetve a gazda, a rovarokat jóval kevesbithetné.

A lakás.

(Egészségügy)

(**) Az egészségügyen a tudósok állítása szerint nem egyéb, mint az egészség megoltalmazásának mestersége. Minden felvilágosodott ember azon igyekszik, hogy testi és szellemi ép-ségét az életkor legszélsőbb határáig erőteljes állapotban fenttarthassa, E számítás igen helyes, csak hogy ha kérdezzük magunktól, hogy mégis melyek azok a betegségek okok, a melyek bennünket a számításunktól elütnek: szomoruan kell bevallanunk, hogy nem egyebek, mint a helyes egészségügyi rendszabályok áthágásából származó czelszerűtlen, rossz lakás-viszonyok.

Ha tekintetbe vesszük nagyobb városok építkezési rendszerét, azt tapasztaljuk, hogy majdnem kivétel nélkül a lakóházak egymásra vannak építve, lakószobáik egészen rosszul és hanyagul s az olcsóság kedvéért szűk méretekben, rendezetlenül készültek és helyenként a házak fekvése, a talaj sajátsága, sőt maga a világosság sem vétetett semmi figyelembe. Innen van, hogy vannak házak, melyek nedves talajon épülvén, természetesen ki vannak téve ártalmas szervi kigőzölgeknek és annak, hogy a különben is tökéletlen szellőztetéssel bíró házak aléptípusai beivódjanak s a talajnak tisztátalansága következtében légszennyezést is nyerjenek.

Hát azokról a lakó házakról, melyeknek építkezési anyagai már a behelyeztetésnél vizpárával teltek, mit mondjunk? Nem-e természetes hogy a penész és gomba képződések a benne lakókkal együtt az anyag és az emberi élet pusztulásait vonják maguk után. Nem lehet aztán csodálkozni, ha a poros és szennyezett, görbe utcák apró rozoga házaiban s azok udvarain nincsen tisztá, egészséges, üdítő levegő, ha azok lakói, kik többnyire szegény sorsu kézművesek és nagy családú munkas emkerek, a köztisztaságot a közegészségnek megfelelően nem tudják fentartani.

Ők már rég megszokták s szenvedéseiken nem okultak, hogy mindent a régi módon tegyenek. Szűk, ronda udvaraikat mindennemű ipari, állati és növény hulladékokkal folyton fertőzik és mit sem törődnek azzal, ha a maguk és házi állataik szennyjét a mosogató és mosóle-kiviszi az utcára. A cloakából és udvarokból kifolyó bűzös váladék aztán stagnál és büzlök-odr csak azért, hogy a zsufolt, szénsavdús szoba légkörbe — ablak-nyitáskor — keveredjék, s oda behatoljon.

Tapasztalás szerint a kedvezőtlen lakásviszonyokból eredő miazmás és ragályos betegség-

gek szülik jelen korb-geket, kü- kat. Ezért válik keres-gény, bete-

A ha-rendeleteit kevesen v-désekné tő háznépük-gényességük-kával fogl-nagy igazs-fontolóra l-a ki szánd- csak más-vétséget, l-lenis, és-tisztátalan-né, beteg-g a hibát el-

Eppen-mindenkit-hogy egész- tessük, a l-akarattal l-

Volt-uralkodott-vője! Igen-tott, hogy-déseiket a-ez által ug-ványos bet-beriséget.

Az Al

A „M-tó cikket

Az Szegeden-tették az A-nak, sőt sz- máse társa- rás szodrá-

Az ot-indokainál-lyeselni le-gzadag Alf-kulturailag-nezni 10,- zett város-falvákhoz, látszik a c- az avitiku- szűk ablak- is fölös szá- sáros utcá-

Erőse-államfentar-hogy a kö-elemi ismer-sabb műve-vannak az- kik család- tudáson. l-

kalendáriur-tulajdonké- csakis egy-pártpolitika-földi magy-a magasabb-nem fogyas-len egy ará-nem ismeri-

Ebből-kékbéliek tá-gyűlélet s- vezető hatá-

Van a-Váradi, Kec-tanulóval; Aradon. Ba-csaba, Nag-D e b r e c- kevesebb m-is számítva- pancsovai- 10,000 tanu-gyar anyar- területen m-p o l g á r i

gek szülik a különféle járványokat, és okozzák a jelen korban oly nagyszámú légzőszervi betegségeket, különösen a tüdőgümő és görvély-kórkat. Ezért sok szegénysorsu családapa és anyja válik kereset képtelenné és szaporodik a sok szegény, beteges árvák száma.

A hatóság rendszeren ki szokta adni szigorú rendeleteit kötelességéhez híven; de azért igen kevesen vannak, a kik a rendeleteket és intézkedéseket tőlük telhető erélylyel saját javukra és háznépük javára végrehajtanák. Rendszeren szegénységükre hivatkoznak és arra, hogy ha munkával foglalkoznak, nem tudnak megélni. Ebben nagy igazságuk van, hanem mégis mindeniknek fontolóra kellene venni azt, hogy az az egyén, a ki szándékosan vét a köztisztaság ellen, nemcsak más egészsége ellen követ el mulasztást és vétséget, hanem a maga személye és családja ellen is, és ennek megadhatja az árát, mert aköz-tisztátalanságból eredő veszélyek munkaképtelenné, beteggé tehetik azt is, ki a közegészség ellen a hibát elkövette.

Eppen most, midőn az ázsiai kolera veszélye mindenkit kísért, a legjobb alkalom van arra, hogy egészségtelen szobáinkat gyakran szellőztessük, a köztisztaságot pedig válvetve közös jóakarattal létesítsük.

Volt idő, a mikor az általános felfogás uralkodott, hogy a kolera az emberiség jövője! Igen, de ez abban az értelemben mondatott, hogy egyes nemzetek egészségügyi intézkedéseiket a kolera lezajlása után tökéletesítették s ez által úgy a kolera, — mint számos más járványos betegségtől — megóvták az emberiséget.

Az Alföld tanügyi viszonyai.

A „M. U.“ e czimen az alábbi, figyelemreméltó cikket közli:

Az országos tanítói bizottság legutóbb Szegeden tartott gyűlésén megbeszélés tárgyává tették az Alföld kulturális viszonyait, kívánatosnak, sőt szükségesnek mondván az ország ezen része társadalmának bevonását a kulturmozgalmak sodrába.

Az ott tett indítványt és előterjesztést úgy indokainál fogva, mint czéljára nézve csak helyeselni lehet, mert tagadhatlan, hogy a szép és gazdag Alföld bizonyos tekintetben stagnál, sőt kulturailag hátra van maradva. Csak meg kell nézni 10, 15, sőt 20.000 lakossal bíró ugynevezett városait, melyek úgy hasonlítanak a nagy falvakhoz, mint egyik tojás a másikhoz. Még látszik a csak kissé magasabb igények hiánya az avitikus építkezésben, nádfedélű, keskeny, szűk ablaku házakon, melyekkel „város helyen“ is fölös számban találkozunk és a visszataszítóan sáros utcákon.

Erősen derogál ez a vezérszerepre hivatott államfentartó magyar fajnak. Fő oka a bajnak, hogy a köznépp hasonlólatlanul nagy zöme az elemi ismeretek kívül nélkülöz minden magasabb műveltséget. Pedig igen nagy számmal vannak az Alföldön dús gazdag „kékbéliek“, de kik családjaikkal nem viszik tul az irni-olvasni tudáson. Fő szellemi táplálékuk legfőleg a kalendárium s még a népies partlapok, melyek tulajdonképeni ismereteket nem terjesztenek, csakis egyoldalú, majdnem kizárólag szélbali, pártpolitikai propagandát üznek. Ezért az alföldi magyar köznépp roppant zöme holt tőke a magasabb műveltségre nézve, magyar könyvet nem fogyaszt, a magyar irodalmat, mely kénytelen egy aránylag kis intelligens körre szorítkozni, nem ismeri.

Ebből magyarázható meg több helyütt a kékbéliek táborában kifejtett bizonyos fokú urgencyöllet s az intelligenciának aránylag kevés vezető hatása a nép zömére.

Van az Alföldön három jogakadémia (Nagyvárad, Kecskemét, Debrecen) összesen 270 tanulóval; vannak képzésed szép számmal: Aradon, Baján, Fegyváron, Szabadkán, Kalocsán, Nagyváradon, Szegeden, Temesváron, Debrecenben, Nagy-Kőrösön; van nem kevesebb mint 36 városban 45 középiskola (nem is számítva ide a délen félre eső fehértemplomi, pancsovai és verseczi középiskolákat) mintegy 10,000 tanulóval, kiknek háromnegyed része magyar anyanyelvű, de viszont ugyanazon nagy területen magasabb fokú népoktatási tanintézet, polgári iskola összesen csak 45 van,

mintegy 4000 tanulóval; a nagy és gazdag talaju Jász-Nagy-Kun-Szolnok-megyében egyetlen egy polgári iskola sincs.

Mit csinál itt a tanfelügyelő? Ugy látszik, nem sokat törődik azzal, hogy a magyar nép az abc-én tul nem halad tovább.

És az Alföldön meglevő polgári iskolák is hogyan oszlanak meg? Egész nagy Biharmegyében két ilyen intézet van, mint a kettő Nagyváradon; Aradmegyében is kettő, mind a kettő Arad városában. — Csanádmegyében is kettő — mind a kettő Makón. A 45 intézetből 8 at az állam tart fenn, 8-at pedig az állam segélyez, tisztán községi csak 10 van, a többi felekezeti és magán intézet. A községek tehát nem erőltetik meg magukat, hogy polgári iskolákat állítsanak, noha a törvény szerint minden község, melynek lakossága az 5000 lelket túlhaladja, ilyen község pedig sok van az Alföldön, köteles polgári iskolát állítani.

Társadalom, intelligencia és iskolai hatóságok vegyék szemügyre e viszonyokat és lendítsenek a magyar nép zömének magasabb fokú művelődése érdekében többet, mint eddig tettek.

Különlék.

*** A békési tótok és Károlyi István gróf.** Békésvármegye községeiben a katolikus papság már régtől fogva igen nagy buzgalommal és sikerrel folytatja a tót ajku lakosság megmagyarosítását. Így a 12.000 lakosu Endrődön ma már csak az emléke él, hogy a község ötven év előtt tót volt s Szarvason, Gyomán stb. a lakosság katolikus része még a felvidékről csak mostanában lekerült tótok, az u. n. hornyákok is, teljesen elmagyarosodtak. Legújabbán arról van szó, hogy Kondoros pusztai nagyközségben önálló katolikus plébánia állíttassék. A lakosok túlnyomó többsége ágostai evangélikus és tót származásu ugyan, de kezdetől fogva irtózik a magyar istentisztelet behozatalát. E kívánság teljesedése azonban a megszokáson és közömbösségen mindeddig fennakadt. A szarvasi plébánia mozgékony vezetője, kinek Kondoros filiáléja, ezt a helyzetet felhasználva, a nyelvi propagandát össze kívánja kapcsolni a felekezeti propagandával s e végből Kondorost önálló katolikus hitközséggé tenni. — Terve megvalósításában Schlauch Lőrincz nagyváradi püspökön kívül főleg Károlyi István grófra számít, a ki a minap olyan szépen fejtette ki az egyház feladatát az egységes nemzeti nyelv és kultúra megteremtésének munkájában. Memorandumszerű folyamódással folyamódással fordult tehát a grófnhoz, a ki a kondorosi Mitrovsky-féle uradalmat ezelőtt mintegy öt évvel megvásárolta. Az igaz, hogy azóta a szarvasi parasztgazdáknak több mint félmillió forint nyereséggel el is adta; a buzgó plébános azonban nem hiszi, hogy ebben a gróf okot keressen támogatásának megtagadására.

*** Egy fiatal gróf öngyilkos kísérlete.** Sternberg Adalbert gróf, a hasonló nevű régi osztrák nemesi család 24 éves sarja, néhány nap előtt morvaországi proborzeliczi birtokán öngyilkos kísérletet követett el. A golyó súlyos sebet ejtett rajta, de van remény a gyógyulásra. A fiatal gróft nagy veszteségek érték a budapesti nyári tultatásban s mert bookmakerekkel játszott és kötelezettségeinek nem tudott eleget tenni, a revolver csövéből várta menekülését. — Sternberg gróft általában különöz természetű embernek ismerik. Lelki állapota miatt már orvosi kezelés alatt is állott.

*** Zrinyi emléke.** Szigetvár és vidékének lelkes közönsége, mint nekünk írják, e hónap 6-án este ünnepelte meg Zrinyi Miklós, a szigetvári hős, halálának gyászos évfordulóját. A magánházakat és középületeket fellobogózták, a várost kivilágították s harangzugás, mozdárdörgés hirdette az ünnepség kezdetét. Tóth István ügyvéd, a koszorúkkal és lámpionokkal díszített Zrinyi-szobor elé állva hazafias beszédet mondott. Megemlékezett a magyar történelem legnagyobb élő alakjáról. Kossuthról is, a ki védelmére kelt a megtámadott hazának és népett szabaddá tette. Kossuth nevének hallatára hatalmas éljenzés zúgott végig a tengernyi néptömegben. Az ünnepi beszéd után megzendült a Kossuth-nóta, s a közönség lassankint elszéledt. Egy része az olvasóegyesületbe, másik része pedig a polgári kaszinóba ment, hol fényes kerti ünnepeket rendeztek.

A rekviemet 7-én, délelőtt 10 órakor tartották meg a plébánia-templomban.

*** A szivarozás áldozata.** A szivarozásnak esett áldozatul Sarlay Ede, Esztergom város rendőrkapitánya, aki 25 éven át szolgált Esztergomot többféle minőségben. A deli természetű rendőrkapitány ugyanis szivarozás közben jelentelen horzsolást kapott szájja belsejében, amiből vérmérgezés lett. A közszeretben állott rendőrkapitány temetése e hó 5-én volt nagy részvét mellett.

*** Szoknyás rablók.** Balaton-Fő-Kajár községben tegnap vakmerő rablást követett el két fegyveres csavargó, a kik női ruhában voltak öltözve. A rablók kilesték, mikor a jó módu Nagy Áronné magára maradt lakásán s világos nappal, délelőtt 10 órakor kirabolták. Mire a megrémült asszony magához tért, a rablók már eltűntek. Az enyingi és kenesei csendőrség azonnal üldözésükre indult a rablókna, a kik a fülei erdő sűrűjében kerestek rejtekhelyet, de mikor értesültek arról, hogy a csendőrség lázszorban bekeríti őket, kiszöktek az erdő sűrűjéből és a fehérmegeyi Polgádi felé vették utjukat.

*** A tenorista gégek gyantázása.** Egy francia orvos közelőbb olyan fölfedezést tett, melynek főként a tenoristák vehetik hasznát. Nem véletlenségből, hanem hosszas és alapos megfigyelés után jött rá. Így gondolkodott: Miért ne lehetne a hang szálait is úgy gondozni, mint a hegedű hurjait szokták s miután a gyanta a hegedű hurjait ércesebbé teszi, miért ne lehetne ilyen hatása a hang szálaira is? Fogta tehát a kolofont, szeszben fölolvasztotta s most belehellésre használja azoknál az énekeseknél, kiknek hangja meggyöngült — no meg, a kik biznak e gyógyszer hatásában. Most már csak az van hátra, hogy azt is kitalálja! milyen vegyítéssel lehet a tenor-hangot bassussá, ezt pedig baritonná atváltoztatni. Ha az első találmánya sikerül: ez is czélt ér minden bizonynyal.

A meginterwievolt Éva.

A chicagói spiritista klubban történt. Mr. James Cook, a klub egy előkelő tagja kétségbeesve rohan a titkárhoz.

— Uram, estére séancot kell tartanunk.
— Lehetetlen, a tulvilág szellemeinek nagy részét estére lefoglalta a bostoni klub.
— Ej mit, azt a szellemet, melyet én akarok idézni, senki sem hívja, meglegelték az utódait.

— Csak nem Évával akar beszélni?
— De igen, vele magával. Asszony volt s feleség. A bibliából úgy tudom, hogy nem vcltak cselédei. Meg akarom interwievolni, hogyan élhetett cselédség nélkül? Az én feleségemet a cselédek s miattuk engem a feleségem üldöz, kinez, tönkretesz.
— Kérem, kérem, estére rendelkezésére áll ósanyánk szelleme.

Csak az esti séance után remegve olvasta el azt a papírszeletet, melyre Éva szelleme felírta feleletét e kérdésre: „Hogyan lehetett ön, nagysád, cselédek nélkül?“ Ezeket olvasta Férjem sohase kérdezte, hogy kész-e már a vacsora? Sohase kellett érte küldenem a kávéházba, sohase szakadt le a kabátgombja, sohase hozott barátokat kalabriasra, a kiknek feketét kellett főznöm, sohase haragudott, hogy nincs kifényesítve a cipője, sohase panaszkodott, hogy nincs rendben az íróasztala, sohase kiáltott fel a földszintről, hogy hozzák le otthon felejtett esernyőjét. — sohase dobta össze-vissza a ruháját, hogy órákig kelljen takarítani utána.

De meg aztán magam se jártam kávéházakba, nem adtam jourokat. Mindig tudtam, hogy hová tettem a „kiskulcsokat“, sohase volt nagymosásom, mert ha a ruhánk piszkos lett, másik fügefalevelet téptünk le a fáról, s a régi ruhát eldobtuk, sohase küldtem az orvosért, s a gyerekekkel magam mentem a sétaterre. Igaz, hogy a paradicsomot nem kellett takaritanunk, de ki kellett takarodnunk belőle. A hurczkolóást magam végeztem.

Cook még azt is kérdezte, hogy mennyi heti pénzt adott Ádám apánk a feleségének, Éva azonban szégyelvén azt a feleletet, hogy „nem jött ki“ vele, hirtelen — eltűnt.

Tetszhalott.

Hogy a leány szerelme czél iránti vágyódás, vagy ösztönyszerű vonzódás, azt a pszichológusoknak, még eddig nem volt alkalmuk kitanulmányozni, még nekem se, kimondhatom gyakran megfordultam közöttük.

Megnősültem.

A mézes hetek levonásával, nem mult el egy nap, hogy össze ne különböztünk volna. Az este már tetőpontját érte el haragom. Nyugalomra térve, alig helyezkedtem el, valószínűleg a felindulás hatásától, valami sajátságos zibbaddást, később dermedést éreztem egész szervezetemben, végtagjaimat nem bírtam megmozdítani, mint halott feküdtem ágyamon. Borzadály futotta át egész lényemet, éreztem mint pereg le arczomról a hideg verejték; kiáltani akartam de ajkam is megtagadta a szolgálót, állsontom mint vaskapocs zárult össze.

Istenem! mi lesz velem? A reggeli harangszót is hallom, még csak pár óra s mint hullát visznek a boncz-asztalra. Hallom nóm közeledtét, sirását, kis vártatva az orvosok véleményezését, később a kegyelet közegeinek szavát, a szertartást, a halotti kocsi méltóságteljes haladását s végre a behatolás rémes kopogását.

Felhagyva mentést kísérő gondolataimmal békén türtem a sors kegyetlen végzését. Mint a spiritusmus híve, megbarátkoztam azon állítással, hogy szellemem él; azon meggyőződés pedig, hogy nóm ugysem viseltetik irántam kellő vonzalommal, nyugodtan hagyta élviseelni a hatalmas földtömeg súlyát.

S tényleg szellemem élt, mert figyelemmel kísérhettem nóm lépéseit, hallottam mesterkelt zokogását, láttam erőltetett ingadozását, ajúlási rohamaikat, — a mit előre megjegyeztem — temetetésem előtt tükörből tanulmányozott, ismertem szíve lüktetését, tudtam gondolatmenetét, azt is hogy a halotti szertartás alatt szívesen legeltette volna szemét Kázmér alakján, ha az illem nem intette volna.

Ez még nem bosszantott annyira, mert viszonyukat én törtem meg; — de midőn alig hazatértem temetéséről, tükör elé állva nézegette magát s néhány kecses mozdulat után gyöngyfogait láttatni engedte: no kérem ez kegyetlenül felháborított; — lelézártam volna a gonosz portékát, de tehetetlen voltam magammal.

Igy nősüljétek ifjak!!

Nyilt házam volt. Nem is mulasztották el bejáratos barátaim részvélynnyilatkozataikat nómnek kijelenteni; egy hét lefoiyása alatt mindnyájan tisztelegtek.

Legelőbb Gyula és Endre czimbalom művészek, Marczai a bajnok, Józsi a tűzoltó-parancsnok, Gergely a husszövetkező elnök s végre Kázmér ügyvéd.

Es Kázmér utolsó?! Nem rossz; eléggé óvatos a család mérgező. Talán ma is élnek, ha meg nem metyelyezte volna életemet. Nehogy fellünnést keltsen, legutolsó volt a látogatók közt.

Előre tudtam, hogy a szabályszerű tíz percnél tovább fog időzni a hitszegő. Ugy is lett. Nóm bevezeti s szomorú szemjétekkel megjegyzést tesz Kázmér sarcasticus mosolyára.

Kázmér helyet foglalva megszólal: Nagysád még nem heverte ki a fájdalom terhét, pedig közel két hete temettük el szegény férjét. Igyekeztek feledni, mert egy nő nem képes az élet viharával megküzdeni. Egy ház, melynek alapját megrongálta az ár s melynek fedelét megtépte a vihar, azt támasztani és fedni kell, nehogy az lassan porladozva értékét veszítse.

Kimért mondásai méregként hatottak reám, farkon ragadtam volna az átkozottat.

— Kázmér, maga felette kegyetlen!

— Mondja csak nagysád, ha egy egészséges virágot átültetünk jobb talajba, nem fog az jobban virítani? Igen, hanem az átültetéssel sietni kell ám, nehogy a gyökérre tapadt föld leporladdozzék.

Megfogtam a támlányt, hogy lesujtsam a farizeust, a tolakodót; de nem volt erőm, hiszen egy képzelt lény vagyok!

— De az előítélet, Kázmér!

— Ne törődjék a nép egyoldalú előítéletével.

Fegyver után rohantam. Oh én örült kúcséber, hiszen szellemem nem képes küzdeni!

— Az előítélet, az előítélet.
Már nóm felé léptem, meggátlandó őt az előítélet szó harmadszori kiejtésében.

Kázmér erre mondja: Elvira, ön az enyim, határozzon hamar, tegyen boldoggá. De mi gátolhatná elhatározásában, hiszen férje után vagyonnal is rendelkezhetik már.

Hajamat tépve, diónyi gyöngyöket izzadva jártam le s fel a szobában, ríva, tépelődve mérgemben.

— Ne tovább Kázmér!

Kázmér térdre rogyva, nóm kezét megragadva fohászszerűen rebegte: Elvira, ön elragadóbb most, mint valaha — nem térhet ki kéresem elől, — az enyém lesz ugy-é? Igerjen — az Istenre kérem!

Mintha éreztem volna megtestesülésemet, minden erőmet összeszedve, tetőpontját ért haragomban megragadtam mellettem heverő négy lábú alkotmányt s úgy vágtam Kázmér fejéhez, hogy menten lerogyott. Nóm elsikoltotta magát. Kázmér e perczen kilehelte volna lelkét, ha az a négy lábú alkotmány nem a szegény czirmos lett volna, mit vívódásom s felindulásom közepett vágtam a földhöz — — álmomban.

Go Ró Fus.

NAPI HIREK.

— **Uj regényünk.** Most folyó regényünk bevégezte után a modern francia regényirodalomnak egyik gyöngyét: **Paul Bourget** fiatal regényíró „**H a z u g s á g o k**” czimű művének közlését kezdjük meg. A regény eredetije, **m e n s o n g e s**, Franciaországban szenzációs figyelmet keltett. A zseniális szerző e műve által a jelenkor legtekintélyesebb francia regényírók közé emelkedett. A szerző, mint elemző író, **é r d e k f e s z í t ő**, néhol sötét képeit mutatja be az életnek; azonban a munka czélzata komoly, szigoruan erkölcsös. Reméljük, hogy e kiválóan érdekes regényünk t. olvasóink osztatlan tetszésével fog találkozni.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnaptár d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délután.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pnteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, aug. 1-ig zárva.

A ktr. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9—11, d. u. 8—1 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10—11 óra közt.

Szeptember 11. A debreczeni munkás daleyésület zászófelavatási ünnepélye a Margit-fürdőben.

Szept. 18. A debreczeni termény- és áruaktár részvénytársaság közgyűlése a városháza nagytanácstermében.

Szept. 23. Hajdum. gy. törvényhatósági bizottságának őszi közgyűlése a megyeház tanácstermében.

— **Debreczen városa igazoló választmánya** a legtöbb adót fizető polgárok nevjegyzékének, a beadott reklamációk tekintetbevétele mellett való megállapítása tárgyában, f. hó 10-én délután 5 órakor, — a városháza nagy tanácstermében ülést tart.

— **Baross szobra.** A győri kereskedelmi és iparkamara felhívást intézett a debreczeni keresk. és iparkamarához, melyben lelkesen ecsetelvén a megboldogult kereskedelmi miniszter, **B a r o s s** Gábor érdemeit, felszólítja a kamarát, hogy vegye kezébe a lázasan megindult, de épp oly gyorsan elakadt szoborügyet, mivel csak ilyen formán lehet remény arra, hogy az ország e nagynevű fia méltó emlékhöz juthasson. Egyelőre arra kéri a felhívó testület a kamarát, hogy nemes szándékának a kereskedelmi miniszterrel való közlése után tartson a többi

társ kamarákkal közös értekezletet s azon vitasák meg a további teendőket. A keresk. és iparkamara ennek alapján értekezletet tartott, melyben elhatározta, hogy a Baross szobrának mielőbb való felállítását szintén óhajtja és ennek lehetővételege érdekében ugy erkölcsileg, mint anyagilag, minden lehető elkövet.

— **Kiss Áron püspök** tegnap érkezett vissza Komáromból, hol a Tisza Kálmán főgondnokságának jubileumán, mint a tiszántúli ev. ref. egyházkerület püspöke vett részt. Ma ismét elutazott **H u s z t r a**, hogy onnan a m. szigeti ev. ref. templomnak 11-én tartandó felszentelésére Szigetre utazzék. **T u d ó s i t ó n k** M.-Szigetről erre vonatkozólag következőket írja: Az ev. ref. templom szeptember 11-iki felavatására nagyban folytak a készülődések. **K i s s Á r o n** és **K u n Bertalan** püspökök kívül negyven lelkész s ugyanannyi világi vendég érkezik városunkba és mindannyi elszállásolásáról gondoskodtak a jómódu ev. ref. hívek. Délben, a tartott isteni tisztelet után nagy lakoma lesz a Vigadó disztermében, este pedig ugyanott bál. A templom javítási munkálatai annyira előre haladtak, hogy valószínű a 11-ig való bevégezése. Az ev. ref. templom és iskola közt megnyitják a kis utcát átjárónak, a mi ugy a templomnak, mint a most már teljesen kiépített díszes lyceumnak dekorumát emelni fogja.

— **A községek uj köteleessége.** Több törvényhatóság, köztük Debreczen városa törvényhatósága is, kérdésessé tette azt az ügyet, hogy vajjon a községekben elhalt idegen és vagyonatlan egyének temetési költségeit ki tartozik viselni. A belügyminiszter egy közelebb előfordult esetben fölhitva a törvényhatóságok figyelmét az 1881. május hó 26-án kelt rendeletére, a mely szerint minden község a határában halva talált, vagy benne a községben elhalt s teljesen vagyonatlan egyének eltemetésével melőzhetően járó költségeket a saját közpénztárból tartozik fedezni.

— **A kolera és az időjárás.** Ennél a mostani időnél kívánni sen lehet különbet, értvén a dolgot tekintettel a koleraveszélyre. Az esőzés alaposan lehűtötte a levegőt, alaposan meg is tisztogatta Debreczent ugy, hogy most nem kell azoktól a bajoktól tartani, melyek a nagy hősséggel rendszeren együtt járnak. Valóságos ős van, ős, hűvös ős; a felöltök korszaka beállott. Ma reggel erős köd szállott a városra későn reggel oszlott szét. Az eget egyszer lomha, szürke felhők borítják s minden perczen csurgóra áll az idő, majd előkaczerkodik a napfény s ugy mutatja, mintha örökösen itt maradna a derült idő. Bizony csak itt vannak már a nyakunkon a szomorkás, derült-borult, levélhullásos, virághervasztó őszi napok. Amde azért nagyon elhibázott dolog volna, ha a hatóságok nem tennék meg továbbra is a legerélyesebb intézkedést. Sőt, mert nagyon gyorsan változó az idő, jól teszi mindenki, ha óvakodik a meghűléstől. Megnyugtatónak mindenesetre megnyugtató, hogy a levegő így lehűlt s ha az idő ilyen marad továbbra is (a meteorológiai intézet pedig elég szeretetreméltó, hogy továbbra is ilyen időt jósol), akkor a koleaveszélyt körülbelül megszűntnek tekinthetjük.

— **Mérnöki kinevezések.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az államépítészeti hivatalok személyzeti létszámában **K e n d e Ignác**ot, a debreczeni államépítészeti hivatal mérnökét, továbbá **S z é c h é n y i Lajos** mérnököt, ki a helybeli m. kir. dohánygyár építési munkálatait vezette annak idejében, — a II. osztályból, az I. oszt. kir. mérnöki rangfokozatba, **D i c s ő f i Kálmán**, debreczeni illetőségű kir. segédmérnököt III. oszt. kir. mérnöké nevezte ki, illetve léptette elő. — A magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetőségénél működő **B i l k e i L i p c s e y Árpád** okleveles építész ideiglenes minőségű III. oszt. kir. mérnöké való előléptetéssel a vas megyei államépítészeti hivatalhoz osztotta be; **M a y Sándor** okleveles mérnököt pedig, ki eddig a „**D a n u b i u s**” építési vállalatnál állott alkalmazásban és a nagyváradi új vashíd építési munkálatait vezette, a biharmegyei államépítészeti hivatalhoz osztotta be ideiglenes minőségű III. osztályú kir. mérnöki rangfokozattal.

— **Évnyitó istentisztelet** tartatott ma a ref. kollegiumban, a főiskolai oratórium helyiségében,

a melyen C. szédet a társághoz.

— **Az** tek a beírada adja a ké nagy a léts felállítani s t a n á r i idén. A reá felépül a d é m i a u j h

— **A** kollegium c akadémia jelenlétében essesség kut nak alaki, gése képez irányban: népek az is ség az e majd behat ségében is bek műve, szakértelem találkozott.

— **H** és 1894-ik építési, kez az érintett sokra vona számnevező zatot, mely helye z e vétele az l g e k n e k vonatkozó 1894-ik évr 1893-ik évr mindkét év vétele k kötelezettsé frt. U t a d k e r e s k. tába helye ik évre. P 5641 forin. Az 1894-ik Összes bev frt 95 kr ;

— **Kiadás** kr. Az 189 a d á s o k t a r t á s i 3.8105 frt. H e l y i é tesítéséhez 1893-ra: 2 frt. Előre 1894-ik évr 13506 frt 16 kr

— **P** egyház pre 4 órakor g tónói állás 11 órakor érkezett pá

— **A** delmi mini hatósági ké iránt tartot hagyta s 1 czélra a m a f. hó 7-és elé terj

— **A** d é m i a i tanév első h i t t u d o B a l o g h József, S a B u z á s P Sándor, D Lajos, Dr. szakban B r e s i Kálm János, M K i s s Józ

a melyen Csiky Lajos akad. tanár tartott beszédet a tanév megnyitása alkalmából, a fiatal-sághoz.

— **Az államosított főreáliskolában** véget értek a beiratkozások s az eddigi létszám meghaladja a kétszázat. Az első osztályban olyan nagy a létszám, hogy párhuzamos osztályt kell felállítani s ez által kilátás van arra, hogy a tanári kar létszámát szaporítani kell az idén. A reáliskola I. II. osztálya, míg épületek felépül a hatvan utcán, a kereskedelmi akadémia új helyiségébe helyeztetik el.

— **Akadémiai székfoglalóját** tartotta a kollégium disztermében Dr. Erdős József, az akadémia ez évi igazgatója. A diszes közönség jelenlétében tartott beszéd tárgyát az örök bölcsesség kútfejeinek, a bibliának ismertetése, annak alaki, tartalmi szempontból való összefüggése képezte. Dus összehasonlításokat tett az irányban: hogyan fogták fel a különböző keleti népek az istenség léteit, hogy jutott az emberiség az egy istenség magasztos fogalmához; majd behatóan fejtegette a bibliának egyszerűségében is fenséges nyelvezetét, mely bár többek műve, mégis egy eszmét foglal. A kitűnő szakértelemmel készült fejtegetés élénk tetszéssel találkozott.

— **Hajdumegye költségirányzata az 1893 és 1894-ik évekre.** A törvényhatósági közutak építési, kezelési és fentartási kiadásaira, másrészt az érintett kiadások fedezetére szükséges kiadásokra vonatkozólag Budaházy Ödön m. főszámvonó már összeállította a költség előirányzatot, mely szerint gyümölcsözölég elhelyezett tőképénzek, értékpapírok bevétele az 1893-ik évre 9620 frt. A költségeknek az átkelési utszakokra vonatkozó hozzájárulékai 5660 frt. 96 kr. Az 1894-ik évre ugyanannyi. Utikiadások az 1893-ik évre 5769 frt 14 kr. Birsági pénz mindkét évre 100—100 frt. Különféle bevételek 16043 frt mindkét évre. Utadó kötelezettség természetben lerovása 3309—3309 frt. Utadó 89247 frt 64—89247 frt 64 kr. A keresk. m. kir. miniszter által kiltásba helyezett segélyösszeg 10,000 frt az 1893-ik évre. Pénztári maradvány a múlt évről 5641 forint 61 krajczár az 1893-ik évre. Az 1894-ik évre pedig 446 frt 56 krajczár. **Összes bevétel** e szerint az 1793-ik évre **135,866 frt 95 kr**; az 1894-ik évre 114,808 frt 16 kr. — **Kiadások.** Személyi járandóság 2940.75 kr. Az 1894-ik évre 2729 frt. Dologi kiadások 2215 frt 39 kr. Utépitési, fenntartási és felügyeleti költségek 8,8105 frt; az 1894-ik évre 79102 frt 20 kr. Helyi érdekű vasutak építéséhez, létesítéséhez s támogatásához előirányzott segély 1893-ra: 29,259 frt 35 kr. Az 1894-ik évre 15,000 frt. Előre nem látható kiadások: 500 frt. Az 1894-ik évre 1000 frt. **Összes kiadás** az 1893-ik évre **135066 frt 95 kr.** Az 1894-ik évre **114807 frt 16 kr.**

— **Presbyteri gyűlés.** Az ágost hitv. ev. egyház presbyteriuma f. hó 11-én vasárnap d. u. 4 órakor gyűlést tart. Targy: a tanítói és tanítónői állás betöltése. — Ugyanaz nap délelőtt 11 órakor az iskolaszék tart ülést, melyen a beérkezett pályázatokat elbírálja.

— **Állami segély a megyének.** A kereskedelmi miniszter a debreczeni nagykereskedelmi törvényhatósági közutakon, f. évben létesítendő munkáiról tartott verseny tárgyalásai eredményét jóvá hagyta s 10,000 forint államsegélyt biztosított e célra a megyének. F. évi 43592. számú leirata, a f. hó 7-én tartott közigazgatási bizottsági gyűlés elé terjesztett.

— **A debreczeni ev. ref. főiskola** Akadémiai tanrendje, mely az 1892/93. tanév első felére szól, megjelent. E szerint a hittudományi szakban Tóth Sámuel, Balogh Ferencz, Csiky Lajos, Dr. Erdős József, Sassa Béla, a jogtudományban Buzás Pál, Liszka Nándor, Dr. Kovács Sándor, Dr. Karsa István, Dr. Baczoni Lajos, Dr. Ozory István, a bölcsészeti szakban Balogh Ferencz, Jóó István, Géresi Kálmán, Dr. Erdős József, Dr. Öreg János, Mácsai Sándor, Tóth József, K. Kiss József tartanak előadásokat. A theologiai

akadémia vizsgáló bizottságának — Kiss Áron püspök és Vally János, a jogakadémiai vizsgáló bizottságoknak Dr. Baczoni Lajos, Dr. Öreg János, Dr. Ozory István s Liszka Nándor az elnökei.

— **Csillaghullás.** A nagy hadgyakorlatok ma holnap véget érnek s haza érkeznek a mi katonáink is. Azután kezdetét veszi az ősz csillaghullás kora s ujdonsült hadnagyok lepik el a járdát, keményen feszítve az uniformishan, melyen még érzik a szabó vas szaga.

— **Megyei közigazgatási bizottság gyűlése.** A közgyűlés lefolyásáról szóló jegyzőkönyvet már elkészítette Fekete Sándor főjegyző s a jegyzőkönyv hitelesített is. A közgyűlésen, mely gróf Dégenfeld József főispán elnökléte alatt tartott, részt vettek a megye részéről: Rásó Gyula kir. tan. alispán, Fekete Sándor főjegyző, Szóllóssy János t. ügyész, Pénzes Sándor arvaszéki elnök, dr. Varga Géza főorvos, Wessprémy Zoltán tb. főjegyző stb.; a kormány részéről Sándor Kálmán kir. főmérnök, Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő és Deák József kir. pénzügyi igazgató helyettes. Választmányi tagok: Karap Mór, Lipovniczky Imre, Csapó István. A gyűlés megnyitása után Wessprémy Z. kir. tanácsos a f. évi aug. hóról szóló jelentést előterjeszti. Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő a bizottságba bevezeték. A f. évi aug. hóról szóló kir. ügyészi jelentés előterjesztetik. Azután a Hortobágy-Berettyó vidéki belvizeket szabályozó kormány biztosának a vasuti töltésekre kért töltési ügyében, az alispáni határozat ellen beadott felelkezés előterjesztetik. Ezt követőleg a keresk. miniszternek az 1893—1898. években szükséges töltés, földanyag szállításának biztosítása végett verseny tárgyalásra vonatkozó leirat a közgyűlés elé terjesztetik. — A versenytárgyalásra Karap Mór bizottsági tag küldetik ki. Ezután tárgyalatik a keresk. miniszter által engedélyezett 10,000 forint államsegély ügye. A tanító választások bejelentésére a városok és községek felhivatnak. Dr. Varga Géza főorvos f. évi aug. hóról szóló jelentését előterjeszti, melyből folyólag a járási főszolgabírók a kolera elleni óvintézkedések szigorú foganatosítására felhivatnak. Ugyanezen közgyűlésen intézettek el az arvaszéki végzések ellen beadott felelkezések is, valamint a pótdó felszólalási bizottság által előterjesztett — utadó levonás iránti kérvények is.

— **Hirtelen halál.** Csauz Kristóf kereskedő segéd, ki Dospoly János helybeli rövid-áru kereskedésében volt huzamosabb idő óta alkalmazva, ma reggel meghalt. Már négy-öt napja, hogy betegségről panaszkodott, de dacára főnöke intésének, nem akart lefeküdni. Végre is lefeküdt s pár napot otthonlét után, ma reggel halva találták ágyában. A holttestet a kereskedelmi kórházba szállították, hol a holttestet orvosrendőri boncolás alá fogják venni.

— **Ellenőrzési szemle.** A közös hadseregbeli tartalékos katonák fő ellenőrzési szemléje, f. évi okt. hó 7., 8., 10 és 11-én lesz; — az utószemle pedig okt. hó 27. és 28-ik napjain tartatik, a Kovács féle laktanyában.

— **A hajdu-nánási hat osztályu evang. ref. gimnázium** ez évi értesítőjét az 1891—92. iskolai év története nyitja meg. Ebből megtudjuk, hogy az igazgatóság az V. és VI. osztály nyilvánossági jogának megnyerésére törekszik. Az intézet tanulóinak száma 72 az intézetet Szeremley Sámuel esperes meglátogatta; megünnepelték a koronázás 25-ik évfordulóját. A szertárak meglehetősen gyarapodtak, különösen az intézet nagylelkű jótévedője: Soós Sára alapítványai követtekében. — A tanintézet felügyelője Pákozdi Lajos lelkész. Kilencz tanuló jeles, 25 jó, 29 elégséges eredményt mutat fel. Az anyakönyvtár 716 műből áll 1995 kötetben 1047 frt értékben. A pénzügyi-temény igen szépen gyarapodott. A tanintézet növendékeit számos jutalmazásban részesítette. Az önképzőkör is tevékenyen működött; jutalmazottjai Benkő Lajos, Lévai, Jámber Sándor és Pákozdi András.

— **Csaló kéregetők.** Udvarhelymegye alispánja. Ugron János három csalóra hívta fel alispánunk figyelmét. Ezek, névszerint Barna

Károly mint oláhfalvi tűzkárosult, Sárközi Lajos mint siketnéma és Kállai József kettős minőségben: mint siketnéma és tűzkárosult járják be az országot és hamisított kéregedési engedély alapján könyöradományokat gyűjtenek. A hatóságnak gondja lesz rá, hogy a családok hajdumegyében ne találjanak kedvező talajra.

— **Itt vannak a rezervisták.** A 39-ik gyalogezred tartalékos katonái ma éjjel érkeztek meg Belényes felől városunkba a 12 órai vonattal. A rezervisták a miklós-utcai salétromkaszárnyába indultak a vonattól, hol a leszerelés után szabadságoltattak.

— **A részegség áldozata.** Nagyon megbánta File Imre azt a tettét, hogy az éjjel mélyebben tekintgetett a fenekére a boros és pálinkás üvegeknek, mint kellett volna. Ma reggel, mikor a Csicsogó táján fölébredt mámorából, — azt kellett tapasztalnia, hogy a nyár folyamán keservesen összekuporgatott 26 forintja elveszett a mellette levő szeredásból. Jelentést is tett a rendőrségnél azonnal, előadván, hogy gyanuja Kis János és Tóth József van, a kikkel együtt mulatott. És csakugyan, tanuk is vannak rá, hogy Milét a nevezett két társávitte karonfogva a csapó-szólóskertek alá. A vádlottakat a rendőrség letartóztatta.

— **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudják a feledhetetlen jó apósnak, testvérnek és rokonnak néhai polgár Nagy Gábor volt városi képviselő s egyházi presbyternek, élete 76 ik évében, folyó hó 9-én reggel 1/26 órakor, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült temetési folyó hó 11-én, délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint kis-hatvan-utcai 1424 számú házatól, a nagytemplomban tartandó ima után a hatvan-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Debreczen, 1892. szeptember 9. Áldás és béke lengjen porai felett! Bánatos menyevőz. Nagy Gáborné szül. Molnár Ida; bánatos testvére: özv. Váradi Andrásné szül. Nagy Sára; Nagy Ferencz nejevel és gyermekeivel; bánatos rokonok: polg. Debreczeni István és neje Jobbágy Julianna és gyermekei; özv. Tóth Ferenczné szül. Debreczeni Julianna gyermekeivel. A temetést az Érczkoporsó-gyár temetkezési intézete rendezi.

— **Jól mondta.** Még csak alig pár napja, hogy itt tartozkodnak a deákok, de az évnnyitótűnnepélyek, ösmekedési estélyek miatt már is elkopott a pénzök. A kassza mérleg soknál a 0-ra szállott le.

Két deák beszélget a kollégium előtt.

— Adj husz krajczárt kölcsön dárdás, — szól az egyik.

— Legyél nyugodt — felel a másik s bele mélyeszi kezét nadrágja zsebeibe.

A másik örömmittan tekint a zseb felé.

... Megelégednék ha annyi pénzem volna, a mennyivel kevesebbet elfogadnáltólem, mint a mennyit kérsz, — folytatja hamiskásan a másik.

— **Sokadalom.** Még mindig tart a diákok könyvvásárja. Az ócska tankönyvek jutnak eladásra és az eladók nagy „seftgeist“-ra valló élelmiséggel adnak tul ezeken a zsiros könyveken melyekből a tanulni valót már kitanulták. Ha valamelyik könyvből pár lapot megemésztett a mult tanév vasfoga, az egész potom áron kel el míg a csupán piszkos, de nem hiányos könyveknek az értéke tartja a patzot. Egyik „jó diák“ azzal ajánlta áruját a kollégájának: „Ezt vedd meg pajtás; nézd, meg fel sincs vágva!“ — „Hát miből tanultál?“ — „Hallgattam figyelmesen a tanár urat.“ — „Majd én is hallgatom“ mondá s nem vette meg a tankönyvet. Az eladott könyvekért befolyó jövedelem jelentékeny része a szállós-boltokba vándorol, hogy szaporítsa a szállókedvelő tanulók élvezetét. A diák urak a kótyavetve hevében a poliziális tekinteteket is mellőzik s ugyancsak fogva tartják a gyalogjárót és a járókelőknek néha egész küzdelmükbe kerül a sorompón való átjutás, egyegy komoly sétálónak arca szigorúvá is lesz a kellelten átvonulás alatt, mely azonban rögtön derültté változik, mihelyt a czégnélküli könyvárusok vidám kacaját, áruajánló ügyességét és a kapacitálás különféle furlangjait észreveszik.

— **A hallgatás arany.** Régi közmondás, de igaz s ezt legjobban megmondhatná Berárné percsi lakosnő, akinek a nyelve pár oldalbordájába került. Egy házban lakott és annak nejevel, a kar-

REGÉNY CSARNOK.

A végzet.

— Regény. —

Írta: **Francisco de Renzis.**

51.

— Álmodám — mondja magában — nyitott szemekkel álmodám . . .

A reggeli napfény behatol minden hasadékon a szobába, csendes léptek mutatják, hogy újra élet tért a néma házba; egy gyermek vidám éneke, mint valami örömdal hangzik fel az utcáról. Az ezüstcsengésű ének szívhez szól.

S a hang így énekel:

Azt mondja ön, a szerelem
Széltáplálta izzó szikra,
Ne higj neki, hazugság az,
Hajózz velem vigan tova.

Látod ott a kis szigetet,
Oda megyünk én szerelmem,
A szerelem és boldogság
Csónakján jer, jer csak velem.

Mikor kél a rózsza hajnal,
A csillag majd megmutatja,
De azért nem hoz unalmat,
Bár hányszor tér ki a sajká.

Kisdéd sötét felleg száll fel,
Szerelmünket veszély sújtja,
A szerelem és boldogság
Csónakját bős ár dobálja . . .

A nap kelte nem szép többé,
Az ég kékek már nem látszik,
Vad morajjal zugó szél jön,
Már távolból feketélik.

Oh, kiálszik a szikra már,
A szív többé már nem lüktet . . .
Tovább indulj kis csónakja,
Boldogságnak, szerelemnek.

Oh mily édes érzés! Mennyire szívhez szóló a gyermek kedves éneke.

Fortunato ez éneket egy szerelmes madárka énekének véli, mely könnyedén repül a nap első sugarainál. Mily édes visszatérés az életbe azon gyászos álomkép után!

Ez ének őt egykori boldogságára, Camilla szerelmére emlékezteti, reá, kire félelmes borzadály nélkül két nap óta nem gondolhat. Setna regényére gondol, a szomorú s rettentő történetre, mely Mernebptah király gyermekeiről, Ptaneferka s Auráról szól, kik egybekeltek s kintteljesen meghaltak, két szerencsétlen szerelmes, a milyen ő s Camilla volt.

Minő lelkiismereti szemrehányásteljes élet volt az övé, minő fájdalmas! . . . ettől meg kellett neki szabadulni.

Nem, Camilla őt nem fogja viszontlátni; angyalisza életét egy szerelmes szó sem fogja beszenyezni. Szűnj meg izzó vágy a lihegő ajkakon! Luczia leányát ne áldozd fel! — — —

S Forneri? . . . Mit fog ő tenni?

Camilla atyja a megsértettnek egész tekintélyével lépett fel Fortunato előtt. A szerencsétlen fiatal ember azt mondja magában, hogy pár óra múlva két párbajsegéd fog előtte megjelenni, hogy megmagyarázhatlan viselete miatt elégtétel-adasra szólítsák fel; e szomorú esetre kell gondolnia.

Két tiszt hamar akad, két néma, hallgatag párbajsegéd, kik képesek segédkezni a nélkül, hogy a párbaj valódi oka után tudakozódnának. De nincs veszteni való idő, rendeznie kell ügyeit, de mindenekelőtt azon végzetes szerelemnek, mely atyját halálba üz, minden emlékét kell megsemmisítenie.

S Fortunato összekeresi a szétszórt lapokat s azon mult emlékeit a nélkül, hogy azokat újra megnézné, összehalmozza a szoba közepén meggyújtja. A láng először a külső levelekbe kap, azután halom belsejébe, fehér, sűrű füst száll fel, mint könyed felhőske s a tető kéményeiben elvész. Hirtelen a lég tompán a felhalmozott iratokhoz tolu, füst eloszlik a tűz lángja előkap, mint egy bűnálózat lángjai.

Isten veletek, drága atyai emlékek! Tanui egy szerelemnek, melynek heve a sirban csilapuit.

Megtették feladatokat. A titok, melyet tizenhét éven át oly hiven őriztetek, a végzettől kijelölt áldozatot eltiporta: most hamuvá válhatok. Egy ártatlan ember megtört szívében még sokáig fog még élni emléketek.

A lapok elégték, a tűzben összezsugorodtak s szürke fekete színt öltöttek, de a papir finomságát még nem veszítette el.

Kis lángocskák lobogtak erre arra ezer irányban, mint arany kigyók egy halotti ravatalon, azután elenyésznek.

Fortunato kíváncsian követi szemeivel a láng egyes változását s vár, míg a levelek utolsója is a lángok martalékává lesz azután lassan felemelkedik.

Két barátjának kell írnia, hogy őket a párbajról tudósítja, hogy azok mindent úgy intézzenek el az összejövételre vonatkozólag, a mint azt a becsület törvényei követelik.

(Folyt. köv.)

A kis tolló huzásai.

— Szept. 8. —

Szeben: 64. 23. 10. 71. 11.

Idegenek névsora.

Bika szálloda.

Lacanyi Gyula főmérnök Karczag, — Gáll Antal birtokos Balkány, — Gr. Crony Andor Bpest, — Steiner J. kereskedő Bécs, — Fried kereskedő Halas, — Valdner kereskedő N-Karoly. — Krammer utazó Bpest, — Kis

kereskedő Bpest, — Várkonyi ügynök Losonc, — Loos kereskedő Bécs, — Hirsch kereskedő Bécs, — Hubert kereskedő Bpest, —

Angolkirálynő szálloda.

Kun László Nádudvar, — Szakál János Pell, — Csák Aladár Pécs, — Karácsonyi N Bpest, —

Fröhner szálloda.

Radies Károly utazó Bécs, — Csik Jenő hivatalnok Kurlander utazó Bécs, — Rozenthal utazó Bpest, — Frankl utazó Morchenstern, — Freund László utazó Bpest, — Paul Mór utazó Bpest, — Zicherman Sámson, — Grós Diószeg, —

Egy jó családból való
13—14 éves fiú
tanulóul

Félegyházi János (kis-várad-
utca) fűszer üzletében azon-
nal felvétetik. — Ugyanott egy
jégverem kiadó.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyításNyári
gyógyítás.Őszi
gyógyításTéli
gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegye, egy sas és MOLL A.
sokszorosított cséje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és alástbajok,
gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok,
vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségekben.
Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerártaiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai
igen jó hatást gyakorolnak; ismerem est egyszer a min-
denkorra és szívélyes „Isten frisse meg“-et mondom ér-
te: ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinke P. J. lelkes Honatschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓLegjobb
bedörzsölő-
szer

kőszvény

csúsz

és minden

meghűlési
betegségek
ellen.

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. véd-
jegyét tünteti fel és „A Moll“

felíratú ónozáttal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és
só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közs-
vény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legisme-
retesebb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 kr.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.
BÉCS: I. Tuchlauben.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítenek
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával

és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.
Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.

Elismerés. MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidék-
men nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel,
mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tar-
tani magamnál.

Mély tisztelettel

Görnef, lelkes Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla, Muraközy
Károly gyógyszer. Szent-Király Tivadar és Gerébi Fülöp uraknál.

A „Transsylvania“ hidegvizmosó-szappan

legkitünőbb elsőrendű mosószappan.
Ezen szappan a szó legszorosabb értelmében

hidegviz-mosószappan,

mivel azzal nemcsak fehérneműt, de gyapjuszövetet is — legyen az bármily piszkos — igen gyorsan tökéletesen tisztára lehet mosni a nélkül, hogy az kiferráztassék és meleg víznek vagy lugnak használata szükségessé válék.

Ez által a tüzelő anyagban rendkívüli megtakarítás érheto el, minek következtében ezen szappan minden más szappant olcsóságra nézve tetemesen felülmul.

A „Transsylvania“ hidegvizmosószappan

mindenemű színes kelmek és selyem szövetek stb. mosására is rendkívül alkalmas, mert sem a színeket meg nem támadja, sem a szövetek összezsugorodását nem idézi elő.

A „Transsylvania“ hidegviz-mosószappan

minden állati zsíradék kizárásával, csakis növényi és ásványi alkotrészekből készül és ezért használata egészségi szempontból is kiválóan ajánlatos, a mennyiben majdnem egészen szagtalan és nemcsak a piszkot, de a testbőrnek érdességeit is eltávolítja és a bőrnek kellemes légyságot kölcsönöz.

Mindenki tegyen ezen szappannal kísérletet, hogy saját tapasztalata alapján a fentebbi állítások valóságáról meggyőződjék.

Ar darabonként, minőség szerint 8—10 kr.

Ládánként 200 db megrendelésnél megfelelő árengedmény.

Főraktár: Budapest, V., gyapju-utca 8. szám.

Kapható a következő fűszerkereskedésekben:

Tokács Gyula rózsá-utca, Szatmár Antal Andrassy-ut, Henz Zoltán Andrassy-ut, Stessel Nándor rübe-utca, Schuster Gyula Andrassy-ut, Zsigmond László Ferencz József-utca, Poulowitz Viktor dob-utca, Vidofalvy Bédog Lászka-utca, Dióssy Kálmán kerépesi-ut, Hógy Agost mester-utca, Cékkel Ferencz soroksári-utca, Lehrer Péter tompa-utca, Kádár József fgy, Söndör-utca, Wolf Márton Döbrentei-utca, Schusztér Gyula ficska Döbrentei-tér, Weinberger Gusztáv Kálvin-tér, továbbá Löwy Armin és fiai Új-pesten, Ludvig F. hársfa-u. végül Konta és Kolaszék divatárkereskedők kecskeméti-u.

Hat aranyérem, díszkereszt és díszoklevelek.

COGNAC Gróf Esterházy Géza saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik. minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnyal versenyezhet ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség

a **** **COGNAC**

mely mindenütt kapható.
Cognacunk tiszta bortól idegen anyagok hozzávegyítése nélkül, francia mód szerint készül

járványos betegségeknek különösen kolera ellen

óvszerűl sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle cognac-gyár igazgatósága:

Budapest, VI. külső váci-ut 23.

Páris, Lipcse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára, **1 nagy palack ára 1 frt 35 kr.**

1 kis „ — „ 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, —

Egy köcsög ára 60 kr., mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadar kereskedésében

DEBRECZENBEN.

2921

1892.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező.

1. Kadareci fogadó a hozzá tartozó 233 hold és 1513 □ öl földek f. 1892 évi november 1-től 6 évre.

2. Látóképi vendéglő 10 nyilas szántó és legelő földek 1893 évi január 1-től 6 évre.

3. Ludas csapszék 155 hold és 138 □ öl szántó, kaszáló és legelő földek f. 1892 évi november 1-től 6 évre.

4. Gugyori csapszék 98 hold és 202 □ öl szántó, kaszáló és legelő földek 1892 évi október 1-től 6 évre.

5. Nagyerdei Dobos pavillon és leveles szin 1893 évi január 1-től 3 évre.

6. Halápi csapszék hat hold földdel 1893. évi január 1-től 3 évre.

7. Baromvásártér melletti honvéd barakbeli markotányos helyiség 1893 évi január 1-től 3 évre.

8. A józsakert és a Nagyerdő közt fekvő Holesy féle 2 és 2692/10 000 osztályozott hold ujosztású föld 1892 október 1-től 3 évre.

9. A várad-utcai 3515 és 3562 számú ujsori házak mellett fekvő s 218: 6/10 □ öl puszta telek 1892. évi október 1-től 6 évre; és végre

10. A savós kuton, Komlós kertben hatvan utcai tilalmasban, téglá és cserépvetőkben, a hortobágy vizén tuli külső legelőn, az ohaton és az ottani erdősgben gyakorolható vadászati jog, f. 1892 évi augusztus 1-sőtől 10 évre: a városháza nagytanácsstermében f. 1892 évi szeptember hó 13-ik napján délelőtt 8 órakor tartandó nyilvános árverésen a városi számvevői hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben látható kiáltási árak 10 százalékát bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez kézpénzben lettenni tartoznak. —

Debreczen, 1892, augusztus 29.

A városi tanács.

Thieszen Hermann

Darabos-utca 988. számú ház.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, miként

kárpit (tapeta) raktáramat

a legujabb mintákkal dusan felszereltem s azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legizlésebb és legdivatosabb mintákkal szolgálhatok.

Ugy helybeli mint vidéki **tapetirozások**at külföldről hozott és a legteljesebb szakismerettel bíró munkásokkal szerény feltételek mellett eszközölhetek.

Magamat szives jóindulatukba ajánlva vagyok

tisztelettel,

THIESZEN HERMANN.